

HORNLI – LION

ZEHARKALDIA

(CERVINO/MATTERHORN)

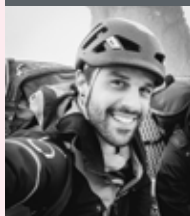
ARGAZKIAK

Endika Larrazabal
(Amurrio, 1989)

Mendiko Lagunak mendi taldeko batzordekidea. Txikitatik argazkilaritza eta mendizalatasunarekin lotura estua izan du. Bere argazkietan bizitako sentimenduak transmititzea du helburu. Mendiko eskiaz, eskaladaz zein alpinismoaz gozatzeko aukera izan du Pirinioetan eta Alpeetan.

TESTUA

Ander Goti
(Amurrio, 1988)

Mendiko Lagunak mendi taldeko batzordekidea. Irakaslea lanbidez, gazetarik natura arloko kirol ezberdinekin harremana izan du. Eskalada, mendiko eskia, arroi eta bizikleta bidaia zalea, besteak beste. Bere zalatasunak Pirinioetan, Alpeetan eta Hego Amerikan burutzeko aukera izan du.

Historian zehar asko izan dira alpinismoaren munduan mugarri izan diren gailurrak. Pentsamendu bat ideia, ideia helburu eta helburua sari bihurtzea lortu zuen pertsona-talde baten trebetasun eta ausardiak mendizale ooren irudimena lehertuko luketen istorio inspiratzaileak sortu ditu; ibilbide pertsonal baten hasierari abiapuntua ematen dion pentsamendu txiki hori ereiten duten pasarteak idatziz.

Zorroztasuna hodeien artean. Aiguilles de Chamonix

Hainbat urtez Alpeetan barrera gure arreta erakarri duten haran eta gailur ezberdinen bila erromes ibili ondoren, gogoan aspalditik gordetako amets bati hautsa kendu eta Cervinoko tontor hura ezagutzeko prest ginela esaten zigun senak.

Zoritxarrez, aurten bizitako egoera bereziak plan gehienak zapuztu egin zituen egun batek bestera eta nola ez, gureak ere kolokan geratu ziren. Asteek aurrera egin ahala, Alpeetara bidaiatzeko zirrikitu txiki bat ikusi genuen eta berriz ere, gure pentsamenduak hegan egiten hasi ziren.

Abentura honi forma ematen gindoazen heinean, bere bi ibilbide historikoenak lotzearen ideia zirraragarria indarra hartuz joan zen. Bere garaian *Whymper* eta *Carrel* beste hainbat kideekin elkarlanean, *Matterhorn* mendia- ren konkista egitera eraman zituzten pausoak jarraituko genituen, horma hauek zeharkatzen dituzten zorion eta zorigaitzez jositako gune esanguratsuenak igaroz.

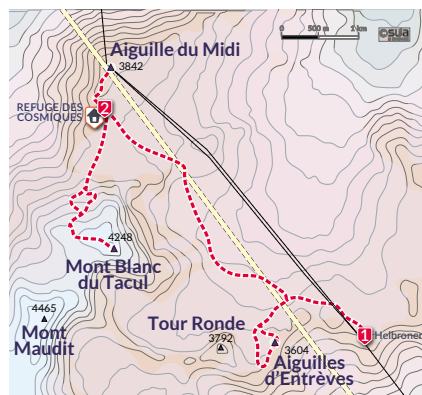
Haitzek sortutako forma bitxiak. Entrèves ertza

ABUZTUAK 23: AIGUILLES D'ENTRÈVÈS ETA HARAN ZURIAREN ZEHARKALDIA

*Aiguille du Midi*ko atea ireki bezain pronto sentimendu hunkigarri batek gainezka egin eta une horretan Mont Blanc mendigunearen esanahiaz eta handitasunaz ohar zaitezke. Alde batean eta bestean granitozko irudi lirain eta zorrotzak altxatzen dira, haien artean oreka mantentzeko saiakeran forma erakargarriak sortuz, glaziar, arrakala eta seraken babespean.

Helbronner geltokiraino kablez iritsi eta bertan glaziarrean murgiltzeko beharrezkoa den material guztia jantzi genuen. Aurretik, ordubeteko ibilbidea gure helburuaren oinarriaraino: *Entrèves* ertza. Ertz atsegín honek haitza eta ingurunearekin harremana hartzen joateko aukera ematen du, egun erdiko jarduera entretenigarria eskainiz.

Ertzaren erdialdean, irudia zorroztu eta gunerik estetikoena agertu zitzaigun. Bertan, haitzek irudi bitxi eta erakargarriak sortzen dituzte eta iltzez babestutako pauso bertikalen bat tarteko (IV), *Aiguilles d'Entrèves* ton-torrera heldu ginen. Gure ezkerraldean, *Tour Rondek* orro egiten zuen harri erorketen ondorioz. Eskuinean, ehunka metroko hutsunea italiar isurialderantz.

Rapel bat eginez tontorretik jaitsi eta bi ordu eta gero arroka utzi eta Haran Zuriaren elur hezea gailendu zitzaigun. Denboraldia dezente aurreratua zegoenez, arreta berezia jarri genion zeharkatzen genuen elur-zubi eta pitzadura bakoitzari. Eguzkiak gogoz astintzen zuten, eta itzulera espero baino luze eta neketsuagoa egin zitzaigun.

Izotzezko labirintoan zehar hiru orduz nabigatu ondoren, gure babeslekua izango zen *Cosmiques* aterpea aurrez aurre genuen. Ohiko egoeran jendez lepo egongo litzatekeen tokian, hamar bat mendizale baino ez ginen, hurrengo egunetan mendia nola topatuko genuen seinale adierazgarria.

Aterpeko zaindarien jakinarazi zigutenez, egun bat lehenago *Mont Blanc du Tacul*

mendiaren ohiko igoeran elur-zubi bat behera etorri zen, arrakala zabalduz eta bertatik jarraitzeko bidea eragotziz. Kamera eta zooma eskuan, pitzaduraren eskuinaldetik jo genuen eta kordada bakarrari zegokion arrasto ia ikusezinak sumatu genituen. Serak handi baten azpitik igaro eta malda tente eta arriskutsu bat zeharkatu genuen, azpitik mila metrotik gorako jauzira *Chamonix* herria somatzen genuelarik.

ABUZTUAK 24: MONT BLANC DU TACUL ETA ARÊTE DES COSMIQUES

Malda tentetzen hasia zen eguneko lehen argiek frontalak itzaltzeko aukera eman zigutenean. Konturatu orduko aurreko egunean ikusitako arrasto hutsalen gainean geunden. Berehala ezagutu genuen serak handia, eta haren azpitik arin igaro ginen, elkarri begira baina hitzik esan gabe. Malda izoztua tentetzen zihoan heinean, amasari heldu eta erritmoa mantenduz aurrera egin genuen.

Lehenengo eguzki izpiek giroa epeldu eta harrera gozoa egin zigun *Tacul* lepoak. Bertatik *Mont Blanc*era abiatzen den lau milakoen bide ezaguna bereiz genezakeen, *Mont Maudit*eko harresia zeharkatuz. Handik gutxira *Tacul* gailurraren aurrean geunden, eta zail-

Dufourspitze eta Nordend. Mendi larrosak, Solvay aterpetik

tasun handirik gabe igaro genuen tontorrera heltzeko geratzen zitzaigun azken harkaitz gunea. Guztira hiru ordu *Cosmiques* aterpetik.

Arriskutsuegia iruditu zitzaigun itzulerako bidea gure urratsen gainetik egitea, eta beraz, nahiz eta bide normaleko pitzaduraren egoera ez jakin, bertarantz abiatu ginen. Arrakalara heldu eta bihotza taupada bizian jarri zigun irudi batekin topo egin genuen: bi metroko hutsunea, gaua bezain beltza eta edozer irensteko prest zegoena. Salto egiteko segurtasun neurriak hartu eta arrailduraren beste aldean geunden. Aterperaino bidea desagitea besterik ez genuen behar. Atsedena baten ondoren, *Aiguille du Midi* amaiera duen *Arête des Cosmiques* zeharkatzeko prestatu ginen. Ertz ezagun honek aurreko eguneko abiapuntura itzultzeko ibilbide polit bat eskaintzen zigun, Mont Blanc mendigunea agurtu aurretik aklimatazio labur baina opa-roa amaitutzat emateko.

Bidea *Abris Simond* aterpetik burutzen da, hasieran deskonposaturiko harkaitz gunek eta arroka oneko pasabideak txandakatu. Ibilbidearen erdialdea, rapel baten ondoren hasi eta ekialdeko isurialdetik egiten da. Elur gune bat gaudituz, ertzaren punturik esanguratsuenara heldu ginen, atzean granitozko dorre bitxi batzuen irudi bikaina genuelarik. Ertzaren amaiera aldera zatirik interesgarriarekin topo egin genuen. Errez babestu daitkeen plaka bat (IV) eskalatu eta ezkeraldera eraman gintuzten pausu ikusgarri batzuek egin ondoren (III, IV) *Aiguille*ko balioan geunden. Guztira hiru orduko jarduera aterpetik.

ABUZTUAK 25: TRANSIZIO EGUNA

Aurreko egunetan, *Cervinoko* Italiar isurialdean harri jauzi bat suertatu zela jakin genuen, Testa de Leonen hain zuzen ere.

Ondorioz, helikoptero bidezko erreskate jendetsua izan zen *Carrel* aterpean. Ibilbidearen egoerari buruzko informazioa bildu ondoren, une horretan mendia "egonkor" zegoela jakin genuen, eta printzipioz, ez genuen pasabide hori zeharkatzeko arazorik izango. Beraz, behin *Cervinian*, material prestaketa lanei ekin genien.

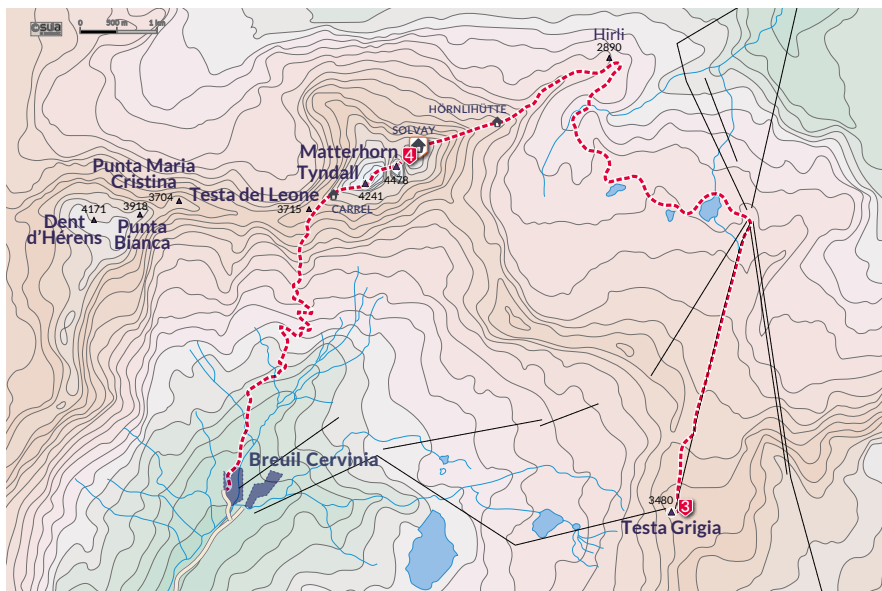
ABUZTUAK 26/27: HÖRNLI-LION ZEHARKALDIA (CERVINO/MATTERHORN)

ABUZTUAK 26

Eskiatzaile talde desberdinetako kideek sortutako anabasa tarteko, *Plateau Rosara* doan lehen telekabinan sartzea lortu genuen. Ekialderantz, *Monte Rosa* mendiguneari dagozkion hainbat lau milako agertu zitzaizkigun, baina gure begiradek mendealderantz so zeuden oraingoan, egunak zer eskainiko irrikatan.

Zerua oskarbi zegoelarik, jendetzarengandik aldendu ginen izotz bizia erakusten zigun glaziarrean, *Cervinoko Tourra* igarotzen duen bidexkaren bila. *Matterhorn* mendiaren inguradak gure pauso bakoitza behatzen zuen, eta handitasunaren aurrean txiki sentitu ginen. *Hörnli* ikusgarriaren oinarrirantz gerturatzen ginen neurrian, ertzetik zintzilik dagoen *Solvay Hutte* antzeman genezakeen. Hiru ordu behar izan genituen *Testa Grigiatik Hörnlhütte* era heltzeko. Bertatik, igaro beharreko hainbat pasabide bistaratu genitzakeen. Genekienaren arabera, ibilbidea nahiko nahasgarria omen zen hasierako tartean, eta arazoak ohikoak izaten dira. Beraz, eskalatzeko hasi aurretik, denbora tarte bat hartu genuen atsedena hartu eta ikasita genekarren bideari buruz hausnartzeko.

Zeharkaldia planteatu genuenean, eskaladaren hasiera egun argi eta jendetzak sortzen duen presiorik gabe egitea iruditu zitzaigun aukerarik egokiena. Honek, hainbat pasabidetan arin eta ziurtasunez mugitzeko aukera emango liguke. Igoeraren hasierak soka finkoz jositako horma bertikal bat gaintitzen du. Ondorengo orratz eta korridore gune kaotikoan, gure harridurarako, uste baino harkaitz hobea goa aurkitu genuen. Ibilbidearen zati honetan, bide egokiena salatzen duten arroka higatuek lagunduta metroak arin irabazi genituen, koska errazak eta helduleku oneko pauso bertikalak tartekatuz (II, III). Bi orduko igoera atseginarean ondoren, *Moseley* plaka ospetsuak gaintitu eta haitz zorrotzen artean orekan mantentzen den *Solvay* aterpera heldu ginen, lau mila metrotara. Talaia eder honetatik panorama

zirenerako gandorraren bizkar bereizgarrian ginen (4200m). Gure gaineko hormak gorritz jantzi eta gelditzeko beharra sentitu genuen, une hura gure zentzumen guztiakin preziazteko. Beste behin ere, mendiak opari ederra eskaini zigun eta bakardadean egoteak une hori bereziagoa bihurtu zuen. Maromek bidea jarraituz, pausoz pauso azken arrapala izoztuetako hormak gainditu genituen. Derri-gorrezko geldialdi baten ondoren, kranpoiak jantzi eta izotz gainean azken ehun metroak eskalatzeko prestatu ginen.

Kide poloniarra, sokarik gabe, gure urratsen atzetik zihoan eta tentsio handiko uneak pasarazi zizkigun hainbat momentutan. Soilik materialak eskaintzen dizkigun metalezko atal ñimiñoak ditugu kontaktuan izotz biziarekin, beraz, lagunari soka eskaini eta gailurrera heltzeko azken txanpa lasai hartzea erabaki

hunkigarria da, eta une eta tokia sentituz eskerrak eman genizkion elkarri, bertan egoteko aukera izateagatik. Gure ametsetako ertza. Hainbat mendizale gurutzatu genituen bidean. Haize-bolada bortitzen ondorioz, batzuek ezin izan zuten goranzko bidea jarraitu, baina beste gutxi batzuek lanak amaitzea lortu zuten. Hurrengo egunean zerua oskarbi baina giro hai-zetsuagoa iragarrita zegoen, gure barrenean hainbat zalantza mutu sortuz.

Txabolan, igoera bakarka egiten ari zen poloniar gazte batekin topo egin genuen. Gaua eta hurrengo eguneko igoera partekatu genituen berarekin, baita gure errealitate eta bizimodu ezberdinak, proiektuak... eta nola ez, *Himalayan* bizi izandako euskaldun eta poloniarren istorio eta aspaldiko pasarteak ere. Arratsaldea atsedena hartzen, hidratatzen eta hurrengo egunerako materiala prestatzen igaro genuen. Azken eguzki izpiek Monte Rosa mendigunea laztandu zuten momentua ikuskizun bihurtu zen, bere izenari ohore egiten dion kolorearekin tindatuz. Nekez ahaztuko dugun irudi eder horrekin esan genion agur egunari.

ABUZTUAK 27

Gauean zehar, haize-bolada bortitzek gure babeslekua gogor astindu zuten. Hala ere, goizaldean giroa baretu, eta 5:30etan prest geunden igoeraren zati bertikal eta ikusgarrienari ekiteko. Mendiaren behe aldean, *Hörnlihütte*-tik abiatutako eskalatzaileen frontalek sortzen zuten ilara ikusten genuen, eta bailaran sarturik, *Zermatt* herri bitxiaren argi ahulak. Lasaitasuna erabatekoa zen.

Lehen eguzki izpiek *Dom de Mischabel* eta *Täschhorn* mendi-pusken artetik agertu

Nabigatzea ezinbestekoa den harkaitz kaosean. Hörnli

Lehen eguzki izpiek giroa epeltzen dute. Hörnli. 4300m

genuen. Hiru ordu behar izan genituen suitzar tontorrera heltzeko. Pozez eta emozioz gainezka egon arren, sentimenduei eutsi genien, Italiako gailurrean kokatzen den gurutzera garamatzen ertza zeharkatu arte. Orain bai... hainbeste denboraz amestutako gailurrean ginen (*Cervino/Matterhorn*, 4472m). Poza, urduritasuna, tentsioa, eta beste hainbat sentimenduen nahasketak eztanda egin eta negar malkoek gainezka egin ziguten, gurutzera lantzandu eta besarkada estu batean murgiltzen ginen bitartean. Eguraldia ezin hobea zen, eta ordu erdi igaro genuen tontorrean atsedena hartzen eta ikuspegiak gozatzen, lasai. Bide berdinetik itzultzekoa zen sokakide poloniarri agur esan eta parentesi goxoaren ostean *Lion* ertzetik jaisteari ekin genion. Ibilbide luze eta ezezaguna genuen oraindik aurretik, eta zentzumen guztiak piztu beharrean ginen berri ere. Espero genezakeen bezala, metro batzuk beherago *Lion*etik igotzen ari zen jende gehiena Jordan pasabidean pilatuta zegoen. Cervinoko Testaren gunerik bertikalena ahalik eta arinen rapelatzuz jaistea erabaki genuen, ondoren lasaitasunean gozatu ahal izateko, mendiaren goialdeko algaratik urrun. Altxatutako haize hotzak iparraldetik jotzen zuen eta haizeguneetan kulunkatzen zen, geldirik egoteko aukera gutxi emanek. Lau rapel kateatu ondoren, *Col de la Felicité* lepora iristeko adina desnibel gaingitua genuen. Poztasunaren lepo berezi honetatik aurrera, berri ere erlaxatu eta paisaia patxadaz aztertzeo aukera izan genuen, bidean bakarrik gindoazela jakinez. Gure ezkerretara, bi mila metro beherago, aurreko eguneko abiapuntua izandako Cervinia herria oraindik urrunegi ikusten genuen.

Enjambée pasabideak eta errez gaingitutako hainbat gorabeherek *Tyndall* tontorrera eraman gintuzten (4241m). Konfiantzarik ematen ez zuen arroka ustelaren gainean mugituz, beste hiru rapel beharko genituen markatutako hurrengo helburura heltzeko: errez identifikatzeko moduko bi gendarmek sortzen zuten arraila. Bertatik, metalezko kate bihurtu den *Gran Cordak* zintzilik dirau. Azken rapel bat eta hego aurpegi epelak harrera gozoa egin zigun.

Linceul izeneko elur gunearen paretik igaroz, zeharkaldiko tarte kaotiko eta arrokari okerrenarekin egin genuen topo. Erne ibili behar izan genuen zer heldu eta non zapaltzen genuen, arroka hauskorak iruzur egiterik ez baikenuen nahi. *Mauvais Passaren* terraza ikusgarriak igarota, rapelak eta oinezko jaitzierak tartekatzea besterik ez zitzaigun geratzen, geroz eta hurbilago sumatzen genuen *Carrel* aterpean atsedean labor bat hartzeko. Guztira bost ordu gailurretik.

Kide poloniarra gure sokari helduta. Azken izotz metroak

Aterpetik aurrera, jaitziera segida batek *Leon* lepora eraman gintuen. Aurreko egunetako harri jauzien ondorioz zeharbide horizontala desagertua zegoela ikusi genuen. Eremua sakon aztertuz eta eskuineko hormei begiak kendu gabe bide egokienetik aurrera egin genuen, bidearen azken puntu nagusira heltzeko: *Whymper* korridorea. Hemendik aurrera, malda leuntzen joan zen baina pilatutako nekea eta tentsioa zirela eta, ondoriorik gabeko estropezu inozoak izaten hasi ginen. Zintzarri hotsek jaso gintuzten *Duca degli Abruzzi* aterpean, ibilbidearen azken geldialdia egiteko gonbidapen ukaezina luzatuz eta egunaren lehen hausnarketak egiteko aukera emanek. Melodia honek sorrarazten zigun bake eta lasaitasunak,

bidearen amaiera heltzeaz zegoela gogor arazten zigun. Aurretik, amaigabea zirudien mendi-bide edo pista genuen herrira arte. Bederatzi orduko jaitzieraren ondoren, gurpildun kanpaleku nagusira heldu eta orduan bai, dutxa eta merezitako ospakizun apalaren garaia heldu zen: beste modu batean izan ezin zitekeen bezala, pizza eta birra.

Istorio guztiak bezala pentsamendu txiki batekin hasi zen gurea ere. Pentsamendu hura ideia bihurtu genuen, ideia helburua, eta helburua sari gisa jasoz, gure barrena denbora tarte batez asetuko duen pasarte bat idazteko aukera eman digu beste behin ere mendiak. Horrexegatik, eta laguntasunaren izenean, eskerrik asko, *Cervino!*